Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

№ 169 (4805)
ВТОРНИК
АВГУСТЫН 28
1945 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэ

Таряанай хадалга ба сохилго хоёрой хоорондо забһар гаргангүйгөөр, сэбэр һайхан шэнэ таряа гүрэндөө тушааха ябадалаа шангадхагты!

Социалистическэ мүрысөөнэй сог зали үшөө хурсаар бадаруулая!

Хадалга, сохилго, тушаалга гурбанай хоорондо забһар гаргахагүй

Энэ жэлдэ сагай уларилай эрхэ байдал зохистой байжа таряахуряалгын хүдэлмэриие эртын болзорнуудта эхилхэ арга олгобо. Республикын олоншог колхозууд августын 7—8-һаа эхилжэ эдеэшэһэн таряагаа түүбэрилэн хуряажа захалһан байна. Ургаса хуряалгада эхилжэ орохоһоо хойшо хадалга, һүрилэлгэ, сохилго ба гүрэндэ тушаалгын хоорондо забһар гаргахагүйн түлөө шухала анхаралаа табиһан түрүү колхозууд түрүүшын үдэрһөө хойшо һайн жэшээнүүдые харуулжа ябаха юм. Иволгын аймагай «Улаан Оронго», Занграйн аймагай «Улаан Эрхириг», Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд таряахуряалгын хүдэлмэринүүдэй дунда забһар гаргангүй түргэн темпэтэйгээр ябуулжа байһанай ашаар гүрэнтэйгөө амжалтатайгаар тоосожо байна. Түрүү колхозуудаар эмхидхэгдэһэн транспортна бригаданууд бэлэдхэлэй пункт ба колхоз хоёрой хоорондо таһалгаряагүйгөөр ябажа шэлэмэл таряа гүрэндөө тушаанад.

Тиигэбэшье, таряахуряалга ба гүрэндэ тушаалгануудые хүсэд шиидэжэ эхилээгүй байһан баримтанууд хаа-хаанагүй үзэгдэжэ бүхы республикаяа гэдэргэнь татажа байха юм. Гадна, таряа хадалга, һүрилэлгэ, сохилго, тушаалгын дунда ехэхэн забһар гаргаһан аймаг, колхозууд республика соо угаа олон. Ургаса хуряалгые эхилһэнһээ хойшо хамаг һаналаа имагтал таряа хадалгада хандуулжархёод, тэрэниие саг соонь боожо һүрилхэ, сохихо, тушааха эгээл шухала зорилгоёо хожомой ээлжээндэ табиһан колхозууд Зэдын, Яруунын, Занграйн, Закаменай, Түнхэнэй ба бусад аймагуудаар илангаяа олон байна. Прибайкальска аймагай колхозууд таряа хадалгаар республика соо эгээл түрүүлжэ ябаһан болобошье хадалга, һүрилэлгэ, сохилгын хоорондо тон ехэ забһар гаргаһан байха юм. Эндэхи колхозууд мянгаад гектар хадаһан аад, аяар августын 20 болтор нэгэшье гектарай таряа һүрилөөгүй ба ойройдоо 65 гектарай таряа сохиһон байба. Тэрэшэлэн дээрэхи болзор хүртэр Кударын, Түнхэнэй, Сэлэнгын, Яруунын болон бусад аймагуудай бүхы колхозууд хадаһан таряанай нэгэшье гектарые һүрилжэ сохёогүй байха юм.

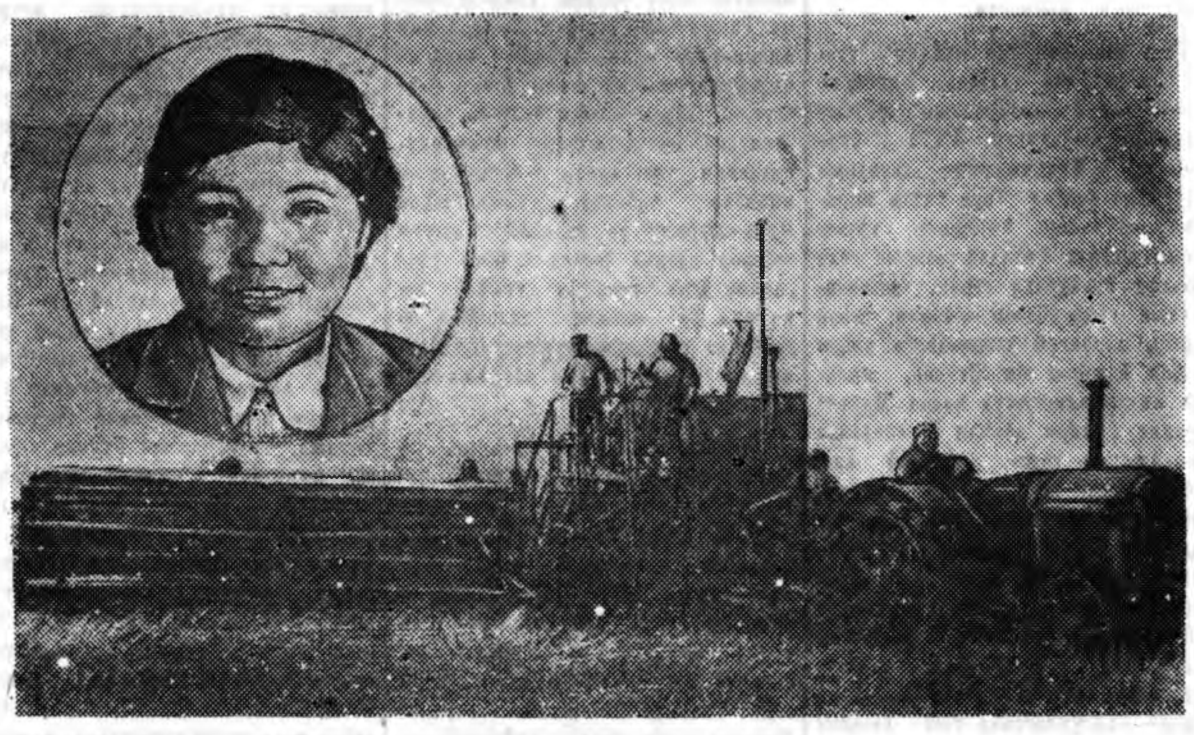
Хоринин, Хэжэнгын колхозууд мэнэ һаяхан таряагаа хадажа эхилбэ. Эндэхид түүбэрилэн хуряалгые үнэн хада эхилхэ аргатай байһан аад, имагтал һанаа амар байдалтай дээрэһээ аяар мүнөө хүртэр унжагайрба. Теэд, Хори, Хэжэнгээрхин хожомдолойнгоо хойшолонгуудые усадхаха тушаа шанга хэмжээнүүдые абанагүй. Гадна, эндэхи олонхон колхозууд тарилгада ороһонһоо хойшо хадалга, һүрилэлгэ, сохилго, тушаалгануудай дунда забһар гаргажа байха юм.

Бичурын колхозууд таряахуряалгые унжагайруулжа, гүрэнтэйгөө саг соонь тоосохо ябадал хангаагүй. Гадна, тус аймагай «Красное Знамя» колхоз таряа тушаагаагүй байжа 230 килограмм шэнэ ургаса гаргашалжа, гүрэндэ эсэргүү ябадал гаргаба. Хэрбээ иимэ харша ябадалнууд саашадаа хаанашье үзэгдөө һаа, тэрэниие үүсхэгшэд хатуугаар харюусаха байһанаа мартаха ёһогүй.

Республикын эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд ба МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ эршэтэйгээр оролсожо, таряахуряалгые үсөөн хоног соо үнгэргэхэ, хадалга, һүрилэлгэ, сохилго, тушаалгануудай дунда забһар гаргангүй гүрэнтэйгөө болзорһоо урид тоосохо патриотическа уялгануудые абаа һэн. Тиимэдэ хуряалгын хүдэлмэринүүдэй дунда забһар гаргахагүйн тулада МТС болон колхозууд бүхы хабаяа элсүүлжэ, абаһан уялгаяа арюунаар дүүргэхэ байһаниинь лабтай.

Хадалга, һүрилэлгэ, сохилго, тушаалгын дунда забһар гаргахагүйн тулада колхоз, совхоз, МТС-үүд машина зэмсэг ба хүдэлмэришэ бүхы хүсэеэ энэ хүдэлмэринүүдтэ тэнсэлдүүлэн тааруулжа табиха ёһотой. Хуряалгын машинануудые һаад һамшаггүйгөөр ябуулхатаяа хамта, тэдэнэрэй хойноһоо таряа боогшодые таһалгаряагүйгөөр табиха, боогдожо бухал боломсооронь таряа һүрилөөд сохихо, сэбэрлэхэ мэтэ эгээл шухала байна. Таряа сохихо, сэбэрлэхэ машинануудые түхэреэн сүүдхэ соо хүдэлмэрилүүлжэ, гүрэндэ тушаалгые таһалгаряагүйгөөр ябуулха гээшэ колхозуудай гол зорилго болоно.

Нютагуудтахи партийна, советскэ, газартаряалангай органууд таряахуряалгын бүхы дутагдалнуудые дары сагаа усадхажа, МТС-үүдээр комбайн ба тракторна молотилкануудай хүдэлмэри һайжаруулха, хадалга, һүрилэлгэ, сохилго, тушаалгын дунда забһар гаргангүй, август соо гүрэндэ таряа тушааха түсэб заатагүй болзор соонь дүүргэхэ ябадал хангаха зорилготой.

Саянтын МТС-эй эрхим комбайнёрка Ринчин-Цыбик Раднаева мүнөө жэлэй ургаса хуряалга дээрэ үдэр соогоо 8 гектарай орондо 13—15 гектар хадана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ринчин-Цыбик Раднаевагай комбайнова агрегат таряа хадажа ябана. Дээрэхи түхэреэн соо—комбайнёрка Раднаева.

А. Поповой фото.

Кабанскын аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажалай специалистнуудай абаһан УЯЛГАНУУД

Улаан Армиингаа түүхэтэ илалтануудаар урмашаһан ба арадай ажахые улам саашань ургуулжа, манай Эхэ ороной хүсэ шадалые ба оборонын шадабариие улам бүхэжүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа үгэхөөр бэлэн байһан бидэнэр, Кабанскын аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд болбол Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» колхозой колхознигуудай уряалаар Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, өөһэд дээрээ удаахи уялгануудые абанабди гэбэл:

1. Ороохото культурануудай хуряалгые эмхитэй гуримтайгаар үнгэргэжэ, сентябриин 15-да дүүргэхэ. Орооhо гээлтэ хоролтодо оруулхагүй, тэрэшэлэн хадалга сомолго хоёрой хоорондо забһар гаргахагүй. Ургаса хуряалгые эхилһэнэйнгээ һүүлээр 5 хоногһоо хойно бэшэ таряа сохилго эхилжэ, сохилгын хүдэлмэриие ноябриин 7-до бүримүһэн дүүргэхэ. Комбайнова агрегадуудай хүдэлмэриие эмхитэй гуримтайгаар хэхэ ябадалые хангажа, сезон соогоо комбайн бүхэнөөрөө 180 гектарһаа доошо бэшэ хуряаха. Комбайнаар хуряаһанайнгаа һүүлээр соломо суглуулха ба сомохо ябадалые эмхидхэхэ. Сентябриин 5 хүртэр намарай тарилга хэхэ түсэб бүримүһэн дүүргэхэ. Намарай пар хахалха түсэбые 110 процент дүүргэхэ. Таряахуряалга болон хүдөө ажалай продуктнуудые бэлэдхэлгэдэ ажалай жаяг заршам ба эмхи гурим харуулжа, ажал хэжэ шадаха колхознигуудые үдэр бүхэндэ хүдэлмэридөө гараха ябадалыень хангаха, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа, колхознигууд бүхэн хэхэ ёһотой нормоёо дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ.

2. Гүрэнэйнгөө үмэнэхи уялганuудые талха тушаалгаар 1945 оной ноябриин 1-дэ, хартаабха тушаалгаар сентябриин 25-да, овощь тушаалгаар октябриин 5-да, малажалай продуктнуудай тушаалгаар сентябриин 15-да бүримүһэн дүүргэхэ.

3. Малай үбэлжэлгые 1945—46 онуудта бүрин түгэс бэлэдхэхэ ябадалые хангаха, тиимэһээ: хамтынгаа адууһа малда үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргэхэ. Силос дараха түсэбөө 115 процент дүүргэхэ, октябриин 1 хүртэр малай байрануудые, малажалай фермэнүүд дээрэ хүдэлмэрилдэг колхознигуудай гэр байрые бариха болон һэльбэн заһабарилха ябадалые дүүргэхэ.

Ургасые хаһа саг соонь, гээлтэгүйгөөр хуряаха, хүдөө ажалай продуктнуудай тушаалгаар гүрэнтэеэ болзорһоонь урид тоосожо, манай Эхэ ороной хүсэ шадалай саашадаа ургаха ба советскэ арадай ажаамидаралые һайжаруулха хэрэгтэ өөһэдынгөө хубиие оруулхабди.

Манай Агууехэ Эхэ орон ба тэрэнэй героическа Улаан Арми мандаха болтогой!

Манай түрэл большевистскэ парти мандаха болтогой!

Манай сэсэмэргэн вождь ба багша Советскэ Союзай Генералиссимус агууехэ Сталин мандаха болтогой!

Кабанскын аймагай бүхы колхозууд ба МТС-үүдтэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, баталан абтаба.

Яруунын аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС ба совхозой хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажалай специалистнуудай абаһан УЯЛГАНУУД

Бидэнэр, Яруунын аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС ба совхозой хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажалай специалистнууд болбол Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» гэжэ хүдөө ажалай артелиин эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай уряалай харюуда Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, удаахи улягануудые бэе дээрээ даажа абанабди гэбэл:

1. Ургаса хуряалгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхэ. Колхозуудай тарилгын бүхы талмай дээрэһээ хүдэлмэриин 18 үдэртэ ба совхозой талмайһаа хүдэлмэриин 8 үдэр соо ургасын хадалга дүүргэхэ. МТС болон совхозой комбайнануудай хүдэлмэриие таһалгаряагүйгөөр ба эмхитэйгээр хэжэ, тэрээгээрээ комбайнаар хуряаха түсэбөө 30 процент үлүүлэн дүүргэхэ. Полинууд дээрэһээ колосуудые нарин нягтаар түүхэ, хадалга, боолго, һүрилэлгэ ба сохилгонуудай хоорондо забһар гаргахагүй.

2. Гүрэндэ таряа тушааха жэлэй түсэбые болзорһоонь урид ноябриин 1-дэ дүүргэхэ. Гүрэндөө овощь ба хартаабха тушааха түсэбые октябриин 15-да дүүргэхэ. Гүрэндөө тушааха малажалай продуктнуудые тушааха ябадалые октябриин 1-дэ дүүргэхэ.

3. Колхозуудай нийтын адууһа малые үбһэ тэжээлээр үбэлэй үедэ дүүрэн хангаха. Малай байха байрануудые, мүн тэрэшэлэн үбэлдөө малаа адуулха бэлшээри бэлэдхэхэ ябадалые октябриин 10-да дүүргэхэ.

Яруунын аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС ба совхозой хүдэлмэрилэгшэд болбол өөһэд дээрээ абаһан уялгануудаа дүүргэхын түлөө ба социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлхын түлөө нэрэтэй түрэтэйгөөр тэмсэхэ байха.

Манай советскэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Манай илалтануудые эмхидхэгшэ ба зоригжуулагша арадуудай агууехэ вождь нүхэр **Сталин** мандаха болтогой!

Яруунын аймагай бүхы колхозууд, МТС ба совхоздо зүбшэн хэлсэгдэжэ, баталан абтаба.

Зэдын аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС ба совхозой хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажалай специалистнуудай абаһан УЯЛГАНУУД

Улаан Армиин түүхэтэ ехэ илалтануудта харюу болгон бидэнэр, Зэдын аймагай эрэгтэй ба эмэгтэй колхознигууд, МТС ба совхозой хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажалай специалистнууд Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» колхозой колхознигуудай уряалые халуунаар дэмжэжэ, Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, бэе дээрээ иимэ уялганuудые абанабди:

1. 13.770 гектар дээрэхи ороохото культуранuудай хадалгые сентябриин 15-да дүүргэхэ: комбайнова хуряалгын түсэбые 110 процентһээ доошо бэшээр дүүргэхэ ба орооhо талха гээхэ ябадал гаргахагүй.

2. Сентябриин 5-да хара таряанай намарай тарилгые дүүрэн гүйсэдхэхэ. 4.700 гектарта намарай пар хахалжа ба 4.500 гектарта хоёрдохи ээлжээнэй пар хахалжа, тогтоогдоһон болзор соонь дүүргэхэ.

3. Гүрэндэ таряа, хартаабха, овощь ба хүдөө ажалай ондоо бусад продуктнуудые тушааха түсэбөө Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 28-дахи жэлэй ойдо дүүргэхэ.

4. Үбэлэй сагта үхэр малдаа хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэхэ: малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые октябриин 1-дэ дүүргэхэ.

Бидэнэр өөһэдынгөө эдэ уялганuудые жэшээтэ һайнаар дүүргэхын ба хүдөө ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлхын тулада бүхы хүсэеэ гаргахабди.

Эхэ орон ба алдарта Улаан Армидаа хүдөө ажалай продуктнуудые улам ехээр үгэе, дайн сэрэгэй хэһэн шархануудые түргэнөөр эдэгээхэдэнь Эхэ орондоо туһалая.

Советскэ арадай агууехэ илалтануудые эмхидхэгшэ ба зоригжуулагша—манай инаг хайрата түрэл Иосиф Виссарионович Сталин мандаха болтогой!

Зэдын аймагай бүхы колхозууд, МТС ба совхоздо зүбшэн хэлсэгдэжэ баталан абтаба.

Берлинскэ конференци тухай фильм

Документальна фильмэнүүдэй центральна студи болбол гурбан союзна державануудай—Советскэ Союз, Америкын Холбоото Штадууд ба Великобританиин хүтэлбэрилэгшэдэй Берлинскэ конференци тухай документальна фильм зохёохо хүдэлмэри дүүргэбэ. Сталинска шагналай лауреадууд С. Герасимов ба режиссёр И. Копалинай хүтэлбэри доро байгуулагдаһан энэ гоё һайхан фильмын хэрзэргээр зохёогдоһон тушаа бүгэдэниитын харалга болобо.

Гурбан державануудай хүтэлбэрилэгшэдэй Берлинскэ конференциин бүхы үеын түүхэнүүдые энэ кинофильм эли тодоор харуулна.

Берлинскэ конференци тухай фильм хадаа манай үеын агууехэ түүхэтэ событинуудай үнэнтэ байдалые эли тодоор харуулһан кинодокумент болоно гээшэ.

400 мянган паар гутал

ТАЛЛИН, (ТАСС). Дайн сэрэгэй урда тээ эрхим һайн шанартай продукцяараа суурхуулдаг Эстониин гуталай фабриканууд мүнөө гоё һайхан шэнэ ботинка болон туфельнуудые шэнээр үйлэдбэрилэн гаргажа эхилбэ.

Мүнөө жэлдэ энэ фабриканууд бол 400 мянган паар гутал үйлэдбэрилэн гаргаха юм. Эстонско гуталай фабрикануудай үйлэдбэреэ һэргээн бодхоохо хэрэгтэ Ленинградай ажаүйлэдбэриин предприятинууд ехэхэн туһаламжа үзүүлһэн байна.

Белоруссида 714 шэнэ хүүргэ баригдаба

МИНСК, августын 24. (ТАСС). Могилёвско областиин Чериков городто Сож мүрэн дээрхи хүүргэ шэнээр һэргээн бодхоогдобо. Тус хүүргын утань 637 метр юм. Энэ хүүргэ областиин шухала районуудые холбоно. Хүүргые һэргээн бодхоолгодо тэндэхи колхознигууд эдибхитэйгээр хабаадалсаа. Энэ хүүргэ дээгүүр мори тэргээр ябадаг болоһонһоо Чериковскэ, Костюковическа болон Краснопольско районуудай колхозуудһаа таряа талха зөөхэ ябадалые шамдуулха байна.

Республика соо бүхы дээрээ 714 шэнэ хүүргэ баригдаба.

Советскэ Информбюроһоо

Августын 25-ай оперативна мэдээн

Августын 25-ай туршада Алас Дурна зүгтэ манай сэрэгүүд урдынгаа зүг шэглэн урагшаа дабшаба.

Забайкальска фронтын сэрэгүүд **Маньчжуриин** урда зүгтэ **Линнань** городые эзэлээ.

1-дэхи **Дальневосточно** фронтын сэрэгүүд **Гензан** гэжэ город ба портдо ороод, тэндэ далайн десанттай нэгэдэбэ.

2-дохи **Дальневосточно** фронтын сэрэгүүд **Сахалин** аралай урда талада Номгон далайн флодой корабльнууд ба десантнуудтай хамта ябуулгаяа хэжэ, **Отиай, Тойохара** городууд ба **Отомари** гэжэ город ба портые эзэлбэ.

Августын 24-эй туршада манай сэрэгүүдээр 70.000 гаран японско солдат ба офицернүүд плендэ абтаһан байгаа. Плендэ орогшодой тоодо долоон генералнууд, тэдэнэй дунда Квантунска армиин 4-дэхи армиие командалагша генерал-лейтенант **Уэмура Микио** гэгшэ бии.

Капитулироваһан японско частьнууд ба соединенинүүдые тушаан абалга үргэлжэлһөөр.

СОВИНФОРМБЮРО.

Августын 26-ай оперативна мэдээн

Августын 26-ай туршада Алас Дурна зүгтэ манай сэрэгүүд урагшаа дабшалгаяа үргэлжэлүүлбэ.

1-дэхи **Дальневосточно** фронтын сэрэгүүд **Сахалин** аралай урда хубида **Рудака** гэжэ городые эзэлбэ.

2-дохи **Дальневосточно** фронтын сэрэгүүд **Камчаткын** урда зүгтэ Курильска бүлэг аралнуудһаа **Онекотан, Сясикотан** ба **Мацува** гэдэг аралнуудые эзэлбэ.

Августын 25-да манай сэрэгүүдээр 35.000 гаран японско солдат ба офицернүүд плендэ абтаба. Плендэ абтагшадай тоодо зургаан генералнууд бии.

Капитулироваһан японско частьнууд ба соединенинүүдые тушаан абалга үргэлжэлһөөр.

СОВИНФОРМБЮРО.

Уялганууд ба үнэн хэрэгүүд

ХЭЖЭНГЭ, **(Манай корреспондентһээ).** Аймагай колхозууд Мухаршэбэрэйхидэй уряае халуунаар угтажа, таряахуряалга ба гүрэндэ тушаалгын үедэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ ургэнөөр оролсоо.

Хэжэнгын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз мухаршэбэрэйхидэй уряалда харюу болгон 878 гектар колосто культурануудай хуряалга 16 үдэр соо дүүргэхэ, хадалга, боолго, һүрилэлгэ, сохилгын дунда забһар гаргахагүй, октябриин 25 хүртэр гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө дүүргэхэ, намарай пар хахалха, намарай тарилга хэхэ түсэбүүдээ саг соонь дүүргэхэ, Хэжэнгын МТС-эй таһалһан хоёр комбайнные һаадгүйгөөр хүдэлмэрилүүлхын түлөө хүдэлмэришэ хүсөөр бүримүһэн хангаха, адуу малдаа садхалан тэжээл бэлэдхэхэ ба малай дулаан байра заһабарилха болон түхеэрэхэ бүхы хүдэлмэринүүдые октябриин 1-дэ дүүргэхэ мэтын уялгануудые абаһан юм. Мүнөө тус артелиинхид абаһан уялгануудаа үнэн хэрэгүүдээр бэелүүлжэ эхилэнхэй. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз Хэжэнгэ соогоо түрүүлэн таряа хуряажа эхилһэн байна. Түрүүшын үдэрһөө хойшо эндэхи колхознигууд ажалай үндэр бүтээсэ ба эрхим шанарай түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Тэрэшэлэн тус колхоз үбһэхуряалгын хүдэлмэреэр аймаг соогоо түрүүлэнхэй.

Августын 21-һээ эхилжэ Дээдэ-Худанай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ, «Майн 1» ба бусад колхозууд таряа хуряалгада оробо. Эдэ артелиин членүүд ургаса хуряалга ба гүрэндэ таряа тушаалгын хүдэлмэринүүдые болзорһоо урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ барандаа оролсоод эршэтэй хурданаар ажаллажа байха юм.

Мүнөө эдэ колхозууд гүрэндэ таряа тушаажа эхилээ.

З. ЛУБСАНОВА.

Жаткын машинистнуудай жэшээтэ ажал

ПЕТРОПАВЛОВКА. **(Телефоноор абтаба).** Ургаса хуряалгые түргэнөөр дүүргэжэ, гүрэнтэйгөө саг соонь тоосохые уряалһан Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» колхозой членүүдэй хандалгада харюу болгон социалистическэ мүрысөөндэ эршэтэйгээр оролсоһон Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ артелиинхид хуряалгын хүдэлмэридэ түргэн темпэтэйгээр хабаадалсажа байна. Таряахуряалгада ябадаг колхознигуудай олонхид эдэ үдэрнүүдтэ үндэр бүтээсэнүүдые туйладаг болобо. Жаткын машинистнууд илангаяа һайнаар ба эрхим шанартайгаар хүдэлмэрилдэг болоһыень тэмдэглэмээр байна. Таряахуряалгада ороһонһоо хойшо жаткашан Сабдеева, Батодоржиева, Бадмажапов гэгшэд үдэрэйнгөө нормонуудые үлүүлэн дүүргэнэ.

Августын 18-һаа тус колхоз таряа сохижо гүрэндэ тушаажа эхилбэ. Зүгөөр, эндэхи комбайнова агрегат тон хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Комбайнер Батодоржиев гэгшэ августын 13-да поли дээрэ гараһан байбашье, олонхи үдэрынь миил байжа өөдтэй юумэ хээгүй байха юм.

Тиимэдэ дээрэхи комбайнова агрегадай членүүд жаткашад ба гараар хадагшадһаа гээгдэжэ ябаһан дутуугаа түргэн усадхахын түлөө эрид хэмжээ абаха уялгатай.

С. ЗОДБОЕВ.

Хадалга, сохилгын хоорондо забһартуулхагүйн түлөө

ТУРУНТАЕВО. **(Телефоноор абтаба).** Аймагай түрүү колхозууд таряа хадалга, һүрилэлгэ, сохилгын дунда забһар гаргахагүйн түлөө онсо анхаралаа табина. «Красный Партизан» колхоз таряа хадалга, һүрилэлгэ, сохилгонуудаа забһар гаргангүй ябуулхатаяа нэгэн доро, намарай хара таряа хэжэ эхилбэ. Дүүрэн бэшэ мэдээгээр эндэ 23 га хара тарян хэгдэһэн байна.

«Красное Знамя» колхоз намар тариһан хара таряагаа бүгэдынь хуряажа абаад сохижо байха юм. Эндэ жаткын машинист И. Старцев, таряа боогшод В. Патрушева, А. Городеева ба бусад үндэр бүтээсэтэ ажалаараа үдэр бүри шалгарнад.

Чкаловай нэрэмжэтэ колхоз 121 гектарай таряа сохёод гүрэнтэйгөө тоосожо байна.

Иволгын аймагай Мартын 8-ай нэрэмжэтэ колхоз августын I-дэ олониитын байшангуудые бултынь ба 80 колхознигууд-айлнуудай гэрые электрическэ гэрэлтэй болгоhон байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: электромонтер Н. И. Бурундуков гэгшэ электролинни табижа байна. А. Поповой фото.

Партийна ажабайдал

КОММУНИСТНУУД МҮРЫСӨӨ ЭМХИДХЭНЭ

ВКП(б)-гэй обкомой XX пленумэй шиидхэбэрине үдэр бүриингөө ажал хүдэлмэри дээрэ гарай хүтэлбэри болгожо, Сэлэнгын аймагай партийна организаци болбол таряахуряалга, сомолго, сохилго болон тушаалгын хүдэлмэринүүдые богонихон болзор соо, монсогоршье орооhо гээнгүйгөөр үнгэргэхэ тушаа бага бэшэ эмхидхэлэй хүдэлмэри хэжэ байна. Мүнөө колхозно партийна эхин организацинуудай үмэнэ энэ ажахын ба политическэ удхашартай кампание парти болон правительствын табиhан болзор соо үнгэргэхэhээ ондоо шухала зорилго байхагүй гэжэ партийна организацинууд ойлгонхой.

Аймагай олонхи колхозуудай партийна эхин организацинууд партиин обкомой XX пленумэй шиидхэбэриhээ зүб тобшолол хэжэ, таряахуряалга дээрэ социалистическэ мүрысөөнэй долгиие ургэдхэхэ, эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд бүхэниие мүрысөөндэ оруулха, энээгээр ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа, тарилгын хүдэлмэриие богонихон болзор соо үнгэргэхэ тухай анхаралаа табидаг болоо. Жэшээлхэдэ, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци (партбюрогойнь секретарь нүхэр Т. Данзанов) таряа хуряалгые хаhа саг соонь үнгэргэхын түлөө колхознигуудайнгаа дунда социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр эрхилнэ. Эндэхи мүрысөөндэ ороходоо таряахуряалгын бүхы хүдэлмэриие сентябриин 11 хүртэр гү, али хүдэлмэриин 20 үдэр соо дүүргэхэ, таряа сомолгые сентябриин 20-до, сохилгые сентябриин 15-да, овощьно культурай хуряалгые сентябриин 28 хүртэр, 130 гектар намарай тарилгые сентябриин 10-да дүүргэхэ гэhэн уялгануудые абаhан байгаа.

Энэ хүндэтэй ба харюусалгатай уялгануудаа өөhэдынгөө тогтообон болзор соо дүүргэхын тулада тус партийна организаци болбол ниитэ-политическэ хүдэлмэриие таряахуряагшадай дунда үргэнөөр эрхилнэ. Социалистическэ мүрысөөнэй ашаар мүнөө 400 гаран гектар таряахуряахаhаа гадна, 350 центнер эрхим hайн шанартай таряа талха гүрэндөө тушаажа, августа болон сентябрь hарануудайнгаа түсэбые ойрын үдэртэ дүүргэхэ аргатай болобо.

Тамчын сомоной «Социализм» колхозой парторганизаци (секретаринь нүхэр Дараев) Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөе эмхидхэхэ тушаа гаргаhан республикын түрүү болон аймагайнгаа колхозуудай хандалга бэшэгүүдые бүхы бригада болон звенонуудай суглаануудаар дээрэ ойлгуулжа үгөөд, бүхы члемүүдэй дунда мүрысөөе эрхилhэнэйнь ашаар энэ мүрысөөндэ оролсоогүй хүн эндэ байхагүй гэхэдэ алдуу эндүү болохогүй. Бригада болон звенонуудаар мүрысөөнэй дүн үдэр бүри гаргагдажа, түрүүлжэ ябагшадые хүндэлэлэй самбарта бэшэхэhээ гадна, үнэтэ шан барюулдаг байха юм. Бүхы колхоз доторoo мүрысөөнэй дүн табан хоног соо гаргагдажа, мүрысөөндэ түрүүлhэн бригадада колхозой правлени ба партийна эхин организациин дамжуулгын Улаан туг барюулагдадаг болобо.

Ингэжэ социалистическэ мүрысөө шадамар бэрхээр эрхилжэ шадаhанайнгаа ашаар тус колхоз августа hарада тушааха гүрэнэй түсэбые 75 процент дүүргэбэ. «Социализм» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байдаг Селендумын МТС-эй комбайнер, коммунист нүхэр Ковалевский тарияхуряалгын эхилhээр 132 гектар хадаад, 160 килограмм горючи алмаба. Мүнөө жэлдэ 800 гектар таряа хуряаха уялга абаад, энээнээ нэртэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ. hаяар сүүдхэ бүри 16—18 час хүдэлмэрилдэг болохо юм. Комбайнер, коммунист нүхэр Дугаржапов ба тракторист партиин член, нүхэр Буянтуев гэгшэд тарияхуряалгын түрүүшын үдэрhөө эхилжэ үдэрэйнгөө нормые 160—175 процент хүртэр дүүргэхэhээ гадна, ехэхэн тооной үнэтэ горючи арбилжа шадабад.

Жаргалантын сомоной XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой члемүүд тарияхуряалгын түрүүшын табан үдэрэй туршада 350 гектар хуряагаад, 1.290 пууд таряа гүрэндөө тушааба. Эндэхи парторганизациин секретарь нүхэр Фомин болбол хуряалгын хүдэлмэриие үндэр темпэтэйгээр хэхэ тушаа бүхы коммунистнууд болон комсомолецуудайнгаа хүсые хуряалгын шиидхэхы участогууд дээрэ зүбөөр хубааралан табиха зуураа энэ хүдэлмэриие аймагай графигай ёhoop дүүргэжэ байна. Манай аймагай олонхи колхозуудай партийна эхин организацинууд ба тэрэнэй коммунистнууд тарияхуряалгын, сохилгын ба тушаалгын хүдэлмэринүүдые хаhа саг соонь үнгэргэхэ тухай бүхы хүсэеэ эмхидхэжэ байха юм.

Тиибэ ябашье, зарим колхозуудай партийна эхин организацинууд болбол «1945 оной ургасые хуряаха ба хүдөө ажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ тухай гаргаhан ССР Союзай СНК-гэй, ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоол соо хэлэгдэhэн тодо hонор заабаринуудые хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Жэшээлхэдэ, Селендумын сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхоз арайхан гэжэ 70 гектар таряа хуряабашье hаа, миил 7 центнер орооhо гүрэндөө тушаагаа. Колхозойнгоо иимэ гээгдэнги байдалда ороод байhаниие мэдэбэшье hаа, тус колхозой коммунистнууд болбол парторганизациин секретарь нүхэр Х. Вампилов түрүүтэй ямаршье хэмжээ абадаггүй байхань угаа гайхалтай.

Тэрэшэлэн «Улаан-Үдэнгэ» колхозой парторганизаци (секретаринь нүхэр Онетов) тарияхуряалга дээрэ ехэхэн гээгдэжэ ябана. Теэд, тус колхоз мүнөө хүртэр нэгэшье килограмм таряа гүрэндөө тушаагаагүй байhаар. Социалистическэ мүрысөөн бүгэдэниитын хүдэлөөн болоогүй зандаа.

Аймагай партийна организациин ба тэрэнэй члемүүдэй таряа хуряалгын хүдэлмэриие богонихон болзор соо дүүргэхэ байhандань ямаршье ажаг hэжэг байхагүй. Юундэб гэхэдэ, колхозно полинууд дээрэ социалистическэ мүрысөөнэй долгин ургэдэжэ, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйладаг стахановецуудай тоо үдэр тудам ургэдэнэ. Эндэ колхозно партийна организацинууд ехэхэн үүргэнүүдые ээлжэ байха юм.

С. ШАРАПОВ, ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой секретарь.

Ветеринарно-бактериологическа лаборатори нээгдэбэ

БМАССР-эй Газартаряалангай Наркомадта байгша оной августын 20-hoo хойшо Улан-Удэ городто ветеринарно-бактериологическа республиканска лаборатори нээхыень БМАССР-эй Арадай Комиссарнуудай Совет зүбшөөрэл үгэбэ.

Шэнээр нээгдэхэ лабораторидо хэрэглэгдэхэ мүнгэн зөөри нютагай-республиканска бюджедhээ hомологдохо байна.

Японско „шэнэ ёhо гурим"

Японии агрессивнэ политикые тодорхойлхын тулада тэндэ хэлсэдэг тэдэ бүхы орёо ба ойлгогдосогүй ушар шалтагуудые тооложо барахань бэрхэтэй байна. Энэ «хаанай замыешье», «нэгэ хушалта доро найман булан» гэжэ нэрэтэй «таарадуулан зохёоhон ёhо гурим байгуулгышье», «Азиин арадуудай ахадуугэй холбоо барисаа болон тэгшэ эрхэ» тогтоолгыешье, мүн «хамтаржа мандахын агууехэ зүүн-азиатска сфера байгуулгыешье» олохо байнабди.

Теэд ямаршье гоё hайхан үгэнүүдые зохёожо хэлэбэл японско политикын булимтаралгын үзэлые далдалжа шадахагүй. 1932 ондо японтон Маньчжуриие эзэмдэжэ дүүргэhэн байгаа. Тэрэ хадаа японско колониальна империие ургэдхэхын тулада Хитадай газарые сэхэ таhалан бутаргаха гэhэн, договорнуудые убайгүйгөөр эбдэhэн, эгээн болото, даллагүй дээрмэдэлгэ хэhэн ябадал болоhон юм. Зүгөөр, японско империалистнууд хадаа Маньчжуриие буляан абаhан ябадалда Маньчжоу-го гэжэ нэрэтэй аад, бэеэ даанхай гээшэнь тон hэбхи, японско генералнууд толгойтой хитад марионеткэнүүдтэй шэнэ «гүрэниие» байгуулха онсо илгаатай формо болгожо дүрсынь хубилгаhан байна. Бусад гүрэнэй газарыень бүдүүлигээр булимтаржа абаhан аад, тэндэ «бэеэ даанхай шэнэ гүрэн» байгуулагдаба гээд газаада хальhа бии болгохо гэhэн тиимэ ехэ hэдэлгэ гэжэ энээнэй урда тээ түүхэ домог соо үшөө үзэгдөөгүй hэн ха.

Тингэжэ «зүбтүүлхэ» арга бэдэржэ байhан угаа олон булимтаралгануудай эгээн түрүүшынхинь Маньчжоу-го болоhон байна. Колонинуудые диилэн абалгын тусгаар формо болохо маньчжуризаци гээшэ японско империалистическэ агрессиин тон дуратай арга методынь болонхой. Японско милитаристнууд болбол хамаг бүхы зүүн-азиатска зооно соо бутафорско (хуурмаг) гүрэнүүдые хойно хойноhoonь бии болгохо түсэбүүдые эдибхитэй түргэнөөр зохёоhон байна, бүри 1927 ондо Танакын гаргаhан муу ёрото меморандум соо энэ зооно хадаа японско империализмын дэлгэрхэ газар гээшэ гэжэ харагдаhан байгаа.

1936 ондо антикоминтерновскэ пакт соо гитлеровскэ Германитай империалистическэ Японии сэрэгэй-политическэ союз зохёогдожо байгуулагдаа hэн. Удангүй байтар агрессивнэ политикые ябуулха зорилго болон мүн методэйшье талаар германска фашистнууд ба японско самурайнууд хүсэд нэгэн hаналтай байhаниинь харагдаа бэлэй. Теэд 1938 ондо японтон богоол янзаар гитлеровецүүдые hажаажа, өөhэдынгөө булимтаралгын түсэбүүдые тодорхойлхын тулада «шэнэ ёhо гурим» гэдэг үгые хэрэглэдэг болоод байхадаа, тэдэнэр гансал японско политическэ мэхэгоходонь таарамжатай баймаар зарим илгаатай зүйлнүүдые энэ үгэ соо оруулhан байха юм. Зүүн Азида бии болгохо японско «шэнэ ёhо гурим» гээшэнь Маньчжоу-го гэдэгэй шэнжэ түхэлөөр байгуулагдаhан марионеточнэ гүрэнэй журамуудые угаа олоноор зохёон гаргаха гэжэ хараалhан байна.

Европодохи «шэнэ ёhо гурим» гэhэн нэрэтэй боложо эли мэдэгдэхэ германска империалистическэ дээрмэдэлгын бүхы практикые японтон хүсэд дууряаhан байна. Теэд тэдэнэр зүүн зүгэй бэеэ даанхай бэшэ арадуудай национальна сүлөөлэлтын хүсэлэниие эксплоатацилжа идеологическа хуурмаг ябадалай мэхэ гохын арга хэрэглэжэ тэрэ практикые өөhэдынгөө зангаар «баджуулhан» байха юм. 1939 оной эсэсhээ хойшо Зүүн Азидахи «шэнэ ёhо гурим» гээшэнь японско хуулита документнүүд соо «хамтаржа мандаха агууехэ зүүн-азиатска сфера»—гэжэ нэрлэгдэдэг болоо hэн. Тиимэ нэрэтэй болгожо hагсайлгаhан хадань, дэлхэйн хоёрдохи дайнай условидо японско политическэ хонжоо хэлгые бүри ехэ далайсатайгаар ябуулха арга олдобо.

Зүүн Азиин бэеэ даанхай бэшэ оронуудай арад зониие японско империализмын hабарта оруулха гэhэн хүсэлэн дээрэhээ, японтон хадаа эдэ арад зониие «сүлөөлэгшэд» гээшэ гэhэн этигэлые тэдэнэй зосоо түрүүлхэ гэжэ оролдобо. Японии ба Азиин бусад бүхы арадуудай ашаг туhань нэгэн адли байhан хадань, тэдэнэр Японии хүтэлбэри доро ажалаа ябуулха ёhотой гэhэн хуурмаг тээпстэй паназиатска лозунгнууд гэдэгые японско пропаганда угаа оролдосотойгоор дэбжүүлэн гаргаhан байна.

Зүүн Азиин богоолшологдоhон арадуудай өөhэдынь гараар тэндэхи байгаалиин баялигуудые ба зүүн-азиатска оронуудай хүн зоной ресурсые гульдхуулжа, империалистическэ Японии ашаг туhада хэрэглэхэ hанаатай японско булимтарагшад горьдожо байба.

Зүүн-азиатска «сфера» гээшэ агууехэ японско империин ресурснүүдые нэмээхын тулада туhатай байха гэhэн юм гэжэ олоншог японтон сэхэ оруунь хэлэhэн байна. Тиимэ болохолоороо, Зүүн Азиин миллиардна улад зониие японско империалистическэ томо томо баяшуулай зарса богоол болгохо, паназиатска пропагандаар мүнхаруулагдаhан вассальна оронуудhaa, японско сабхида гэшхэгдэhэн Маньчжуриин үе наhанай гашуун зоболон эдлэхэ болоод байhан улад зонhoo эдеэ хоол ба түүхэй эд, каучук ба металл, далайhaa ба газарhaa гарhан продуктнуудые Японии хүдар урадхуулан оруулжа байха гэбэ.

Японско агрессиин зооные таhалдалгүй ургэдхэхэ ерээдүйн түлэблэлгэнүүдые болон хамтаржа мандаха сфера гэдэгтэ гансахан азиатска арадуудые бэшэ, мүн Австралиин, Шэнэ Зеландиин ба бүри Латинска Американшье арадуудые оруулха гэжэ японско пропаганда харуулhан байгаа. 1940 ондо Японидо хэблэгдэжэ гараhан Исихард гэдэг нэгэ хүйхэрэй бэшэhэн ном соо советскэ Приморьешье зүүн-азиатска «сферэдэ» оруулагданхай байшоо.

Японско сэрэгэй-фашистска тушаалтан болбол хэдэн олон жэл соо антисоветскэ пропагандые саг үргэлжэ ябуулжа байгаа. Бодото байдалые хаража мэдэхэ мэдэрэлээ алдаhан, урдынгаа урогуудые ойлгожо шадаагүй японско милитаристнууд болон тэдэнэй эзэд болохо—томо томо спекулянтнууд, загаhанай ажаүйлэдбэриие эрхилдэг баяшуул, модо наймаалагшад, янхануудай ба хара тамхи таталгын гэрнүүд гэхэ мэтын муу муухай газарнуудые баригшад хадаа, 1922 ондо советскэ Алас Дурна зүгhөө хобхо сохюулжа намнуулhан аад, тэрэниие дахяад булимтаража абаха тухай горьдолго hаналhаан хагасажа ябашье шадаагүй. Тэдэнэр хадаа эзэмдэгдэhэн советскэ газар дээрэ ерээдүй сагта хайшан гээд эзэрхэжэ байхаяа hанаан зүүдэндээ хаража байбад. Тэдэнэр хадаа советскэ газарай руда, нефть, шулуун нүүрhэн, модо, загаhа ба бусад баялигуудые булимтаража абаха гэжэ горьдобо. Ушар иимэhээ, олон тоото японско плакадууд болон схеманууд дээрэ советскэ Алас Дурна зүг хадаа зүүн-азиатска «сферэдэ» оролсохо ёhотой газар гээшэ гэжэ зурагдадаг байна. Хоблог арьяатан хадаа советскэ газарта халдахаар шунахайража байба.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай хүгжэлтэ, агресси хэхээр гитлеровскэ Германиин бэеэ hайса бэлдэhэн ба добтолходоо гэнэдхэдэг байhан хадаа түрүүшээр сэрэгэй амжалта туйлаад байхадань, японско булимтарагшад Зүүн зүгтэшье илалта туйлахамнай гэжэ горьдобо. Гитлеровецүүдэй саг зуурын амжалтануудые хаража hогтоhон, тэдэнэр СССР-ые диилэхэ юм гэжэ найдаhан японско-фашистска сэрэгэйхид болбол өөhэдынгөө сэрэгэй машиные Америкын Холбоото Штадуудта болон Великобританида эсэргүүсэхээр табижа, Алас Дурна зүгэй дайн сэрэгэй зооные Хитадай газарhaa аяар холо хүртэр абаашаhан байна. Гитлеровскэ Германитай сэрэгэй-политическэ союз баталжа холбоодоhон Японии хадаа тэрэнэй шуhата муухай гэмтэ ябадал хэхэдэнь эгээн эдибхитэйгээр хабаадалсагша болобо.

Номгон далайн дайнай түрүүшын hарануудай турша соо японтон нилээд ехэ газар булимтаран абажа шадаа. Тэдэнэр хадаа Зүүн Азиин оронууд хүдар аяар холо хүртэр нэбтэрэн орохоор түсэблэжэ, өөрынгөө колониальна империие ургэдхэхэ хэрэгтэ ороод байба. Японско гадаада хэрэгүүдэй министр болбол зохёогдоод байhан зүүн-азиатска түсэбүүдые бүримүhэн дүүргэхын тулада гуша—табин гү, али бүри зуун жэлшье хэрэгтэй болохо юм гэжэ лаблан хэлэhэн байна.

Японско добтолгодо эгээн түрүүн орожо хохидоhон газар нютагуудта японтоной эзэрхэхэ практикань ямар байгааб? Хитадай нилээд ехэ газарые, мүн Француска Индо-Хитад, Таи, Малайя, Индонези, Филиппины, Бирма гэхэ мэтые эзэмдээд байхадаа, японско булимтарагшад дандаа нэгэ янзын ааша гаргадаг байба. Тэдэнэр эзэмдэгдэhэн газар нютагуудые «сагаан» империалистнуудай дарлалтаhaa «сүлөөлбэ» гээшэбди гэжэ соносхоод, нютаг нютагуудай бүхы хуули захиргааниие японско сэрэгэйхидэй гартань дамжуулан үгэдэг, «экономическа советнигууд» болгожо аашалдаг дүйтэй, шадамар колониальна чиновнигуудые метрополиhoo асардаг байгаа. Тиихын хажуугаар, эдэ советнигууд гээшэнь Мицуи, Мицубиси, Ногути, Нода болон буляагдан абтаhан шэнэ колонинуудые эксплоатацилхада, тэндэhээ түүхэй эд болон эдеэ хоолой зүйлнүүдые гульдхажа абахада дуратай байhан бусад монополистическа концернүүдэй түлөөлэгшэдынь байдаг зантай hэн. Шэнээр булимтаран абаhан газар оронуудай бии бүхы запасуудые мэдэлдээ абаад, тэндэ хууляар хуряалгые хэжэ, налоговой системые хинажа, транспортые буляан абажа, мүнгэнэй унификаци хэжэ, «ажалай таталгые» ябуулжа, алибаа буруушаалгые дошхон шэрүүнээр даража байхадаа японтон шунахай муухай колонизаторнууд шэнгеэр аашалhан байха юм. Зүгөөр, японско сэрэгээр сүмэрэн оролго хадаа «сүлөөлэлгын» зорилготой юм гэдэг өөhэдынгөө заншал болоhон мэхэ гохые хэрэглэхээ мартаагүй байха. Шэнжэ түхэлөөрөө Маньчжоу-го мэтын японско марионеткэнүүд шэнги квислинговскэ правительствонууд тэндэхи нютагайнь предательнүүдhээ бүридхэн табигдадаг бэлэй. Туземнэ зоной дундаhaa японско хүлhэншэн болоhон хүнүүдые буляагдан абтаhан шэнэ колонидо японско империализмын агитаторнууд болохыень баадхадаг байгаа. Эльбэ мэхэ хэхэдээ дуратай японско агрессорнууд өөhэдынгөө эзэмдэhэн оронуудай зарим нэгэндэнь национальна бэеэ даанхай байдалые бии болгообди гэжэ пюдэ далдалдаг байба гэбэл: тэдэнэр Бирма ба Филиппиныне «бэеэ даанхай» болобо гээд соносхоhон. Энэдхэгтэ табиха гэжэ наадаанхай правительствые бии болгоhон, тэндэхи бэеэ худалдаhан дээдэ тушаалтанай дундаhaa өөhэдынгөө зарса болгожо дэбжүүлhэн хүнүүдтэ хуурмаг хүндэ ямба олгоhон байха юм. Марионеточнэ гүрэнүүд гээшэнь булимтаран абаhан оронуудтаа сэрэгэй ба ажахын талаар дүүрэн хинан шалгажа байха бүрин эрхые Японидо олгодог договор баталдаг зантай байба. Японско эзэмдэлгые хуулитай болгоохоhoo байтагай, харин өөрынгөө зобоожо байhан орон нютагуудhaa айхабтар ехэ юумэ абаха условиие Японидо тогтоохын тулада элдэбын актнууд ба документнүүд хуурмагаар зохёогдодог бэлэй.

Зүүн Азиин бэеэ даанхай бэшэ оронуудта дэлгэржэ байhан унэхөөрөө национальна хүдэлөөн тээшэ японско империалистнуудай хододоо дайсан харшаар хандадаг байhан тухай хэлэhэнэйшье хэрэггүй. Зүүн-азиатска «ахадуунэрэйнгээ» национальна алибаа культурно-политическэ эдибхи хэшээлэйнь харагдахада японско эзэмдэгшэд айжа шэшэржэ ба зэбүүрхэжэ хандадаг байба. Японско офицернүүд болон инструкторнууд хадаа, туземецүүдhээ байгуулагдаhан «национальна» арми гэдэгые гартаа шангаар барижа байба. Мүнөө сагай буу зэбсэг барихые тэдэндэ найдадаггүй, тэдэниие найдалтай японско частьнуудаар хододоо хүреэлээд, энэ тэрэ ажал хүдэлмэридэ хүдэлгэжэ хэрэглэдэг бэлэй.

1942 оной эсэстэ «агууехэ Зүүн Азиин хэрэгүүдые эрхилхэ министерство» гээшэ Японидо зорюута байгуулагдаба. Тэрэнь юун бэ гэхэдэ Японии булимтаржа абаhан оронуудые тонохо гэhэн юрын колониальна зургаанда гоё нэрэ үгэжэ далдалhан баhал мэхэ болоно. Министерство болбол японско квислинговецүүдэй тооень бүридхэдэг, эзэд ба богоолшологдоhон арадуудай хоорондоо харилсаха хатуу гуримай хойноhoo ажаглан харадаг. Японии гээшэ «сагаан» империалистнуудай дарлалтаhaa Азиие сүлөөлхэ hайн hайхан үүргэ уялгаяа дүүргэхэ дүтэлбэ гэhэн худал хуурмаг декларациие гаргадаг hэн. Японско ажаүйлэдбэриин ба худалдаа наймаанай компанинууд шэнэ шэнэ колонинуудта бата бэхеэр hуурижадаг байба. Олон миллион туземецүүд шэнэ японско помещигүүдэй крепостной богоолнууд болодог hэн. Тэдэ нютагуудай ажаүйлэдбэринь hандаргагдадаг бэлэй.

Эзэмдэгдэhэн оронуудта японтоной эзэрхэжэ байhан дээрэhээ, тэндэхи нютагайнь ажахын бүхы hалбаринууд айхабтар ехээр уруугаа ородог байба. «Миллиард ажалшад» гэжэ зүүн-азиатска оронуудые Японидо нэрлэдэг зантай. Теэд эгээ ингэжэ хэлээшэнь фашистска «шэнэ ёhо гуримые» hажаажа хэдэн зуугаад миллион хүнүүдые эрхэ сүлөөгүй зоболондо оруулан богоолшолгодо барижа байха гэhэн японско империализмые зэмэлhэн гэмнэлтэ боложо дуулдана.

Номгон далай дээрэхи дайн байлдаанууд хүгжэлтэ болбол Зүүн Азида японско гегемониие тогтооho гэhэн үргэн ехэ түсэбынь хиидэ зохёогдонхой байhыень харуулба. Зүүн-азиатска «сфера» шэнги формотойгоор японско колониальна империие байгуулха гээшэнь авантюра байшоо. Зүүн-азиатска арадуудай национальна hанал хүсэлынь японско түсэбүүдтэй эбсэшэгүй зүрюу байна. Түүхэй эд, эдеэ хоол, хүнгэн сэнтэй хүдэлмэриин хүсэн ба сэрэгтэ абаашаха хүнүүдые японтоной гульдхажа байhан ябадалые ямаршье зүүн-азиатска «эб найрамдал тухай» амтатай зохид үгэ хэлэжэ далдалхын аргагүй. Зүүн Азиин арадууд японско эзэмдэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлдэ өөhэдөө эдибхитэйгээр хабаадалсаба. Японтоной «сүлөөлhэн» филиппинецүүд эхэ нютагаа сүлөөлхэ сагые түргэдхэхын тулада, союзна англо-американска сэрэгүүдтэй нэгэдэжэ дайлалдаhан байгаа.

Японско булимтарагшадта эсэргүү тэмсэл улам ургэдэжэ байнал. Японско самурайнууд мэхэ гохо хэхэ улам шэнэ аргануудые бэдэрнэ. Аюулда ороо бди гэжэ мэдэхэдээ: тэдэнэр бүри hаяхан өөhэдынгөө баhажа доромжолжо байhан кореецүүдыешье «ахадуунэрнай» гээшэ гэжэ соносхобо. Японтон мүнөө кореецүүдтэ «политическэ эрхэ» гэдэгые олгоhон байха юм. Японско империализмын айхабтар ехэ кризистэ ороод байhанайнь бодото гэршэнүүд иимэ гээшэ.

Агрессорнуудай айхабтар ехэ диилдэлгэдэ ороhон, Зүүн Азида «шэнэ ёhо гурим» байгуулха гэhэн японско практикын хүсэд элирhэн ябадал хадаа, японско колониальна империин хүсыень баража байна. Зүүн-азиатска «сфера» гээшэнь хараhаар байтар бутаран унажа байна. Филиппины хадаа эзэмдэгшэдhээ сүлөөлэгдэнхэй. Голландска Индиин түлөө тэмсэл болоно, японтон Бирмэhээ намнагдаа, Хитадта японско эзэмдэлгын зооно хорожо байна.

Гитлеровскэ Германиие үй бута сохилго, японско империализмын политическэ ба сэрэгэй талаар хүсэд гансаардалга болбол Зүүн Азида байгуулhан японско «шэнэ ёhо гуримай» бутаран уналгые түргэдхэбэ. Арад зондо зэбүүн муухайгаар харагдаhан Европодохи гитлеровскэ «шэнэ ёhо гуримай» хүмэрин уналга хадаа, японско эзэмдэгшэдтэ эсэргүүсэн үшөө үргэн олоороо тэмсэхээр Азиин арадуудай урма зоригыень бадаруулна.

Японско империалистнууд дайн сэрэгые унжагайруулха гэжэ дэмы hэдэнэ. Час бүхэн дайнай ухэл гэмтэл ба hандаралгануудай тооень улам нэмээхэhээ гадна, фашистска үзэлтэй японско империалистнуудай хэhэн гэмтэ ябадалнуудай спискые бүри ехэ болгоно гээшэ. Эрхэ сүлөөдэ дуратай арадуудай эртээнhээ hануулhан hүртэй шанга дурадхалhaa арсаад байхадаа, Японии болбол гитлеровскэ Германиин хосорhон тэрэ эшхэбтэр муухай ба хүмэрин уналгын харгыгаар ябаха гэбэ.

Советскэ Союз болбол бусад агууехэ демократическа державануудтай хамтаржа японско агрессорые үй бута сохихо сагые асарба. Энэ хадаа, Зүүн Азида байгуулагдаhан зэбүүн муухай «шэнэ ёhо гурим» гэдэгэй эсэсые ерүүлбэ. Энэ хадаа, сүлөөлэгдэhэн арадуудай үргэн мандаха эхи табижа, бүхы дэлхэйн бүмбэрсэг дээрэ үни удаан сагта үнэнтэ зүб эб найрамдалые байгуулжа хангаха байна.

Е. ЖУКОВ.

ХИЛЫН СААНА

Союзнигуудай флот Сагами гэжэ булан тээшэ мордобо

НЬЮ-ЙОРК, августын 26. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын Манильска корреспондентын дамжуулхань хадаа, мүнөөдэр американска флодой соединенинүүдэй Сагами (Токиогой оршондо) гэжэ булан тээшэ ошожо эхилhэн тухай японско императорска ставкада Макартур мэдээсэhэн байна.

ЛОНДОН, августын 26. (ТАСС). Гуам арал дээрэ байhан Рейтер агентствын тусхай корреспондентын дамжуулхань хадаа, союзна флодой соединенинүүд хамта 383 судно мүнөө үглөөгүүр Японии дотоодо уhан хүдар орожо эхилээ гэнэ. Корабльнуудhaa түрүүлээд 1300 самолёт ниидэжэ ябана, тэдэнэр хадаа бэеэ хорлогшо лётчигуудай хүтэлжэ ябаhан японско самолёдуудай добтолгые гү, али ямар нэгэ ондоо гэнтын ушарал болоо хадань зайсуулхын тулада ябалсана гээшэ. Хэмжээ ба буудаха хүсэнэйнгөө талаар дэлхэй дээрэ hүрэг ехэ далайн сэрэгэй нэгэниинь болохо энэ союзнигуудай флот Токио тээшэ шэглэн мордобо. «Миссури» гэжэ линкор дээрэ ябаhан адмирал Хэлси гэгшэ тус флодой оперативна хяналта хэжэ байха юм, Японии эсэсэй капитуляци хэhэн тухай энэ линкор дээрэ гар табигдажа баталагдаха юм гэнэ...

ДЕ ГОЛЛЬ ВАШИНГТОНДО ЕРЭЭ

ВАШИНГТОН, августын 23. (ТАСС). Үсэгэлдэр де Голль Вашингтондо самолёдоор ниидэжэ ерээ. Аэродром дээрэ ерэхэдэнь гүрэнэй секретарь Бирнс ба США-гэй правительствын бусад түлөөлэгшэд угтаhан байха юм. Аэродром дээрэhээ де Голль Сагаан Байшанда ошожо, тэндэ президент Трумантай уулзаhан байгаа.

СИНГАПУРАДА БАЙГАА ЯПОНСКО СЭРЭГҮҮД КАПИТУЛЯЦИ ХЭХЭНЬ

ЛОНДОН, августын 23. (ТАСС). Японтоной хянажа байдаг Сингапурай радиостанци болбол августын 22-то японско генерал-майор принц Харохито Канин ба Японии императорай түлөөлэгшэ хадаа дайн хэхээ болихо тухай японско командалагшада приказ дамжуулан үгэхээр Сингапурта ерэбэ гэжэ мэдээсэнэ.

АНГЛИЙСКА ПАРЛАМЕНТ НЭГЭДЭМЭЛ НАЦАНУУДАЙ УСТАВЫЕ БАТАЛБА

ЛОНДОН, августын 23. (ТАСС). Мүнөө үдэшэлэн английска общинануудай палата Нэгэдэмэл Нацануудай уставые hабшаан баталба. Тиихынь урда тээ тэрэ уставые лордынуудай палата мүн лэ баталhан байгаа.

Гадаадын hонинууд

◆ Урдань политическэ хэрэгээр гитлеровскэ концлагерьнуудта хаалгатай байhан хүнүүдэй митинг Прагада болобо. Урдын политическэ хэрэгээр хаагдагшадай союзай түрүүлэгшын дурадхал оруулхадань, тэндэ сугларагшад нэгэ минута соо дуугай байжа, фашизмда эсэргүү тэмсэлдэ наhа барагшадай дурасхаалые тэмдэглэhэн байна. Удаа тээнь Чехословацка республикын президент д-р Э. Бенешын эльгээhэн амаршалга уншагдаhан байна.

◆ Румынска правительственна орган болохо «Монитору Офичиал» гэжэ газетэ хадаа д-р С. Серину гэгшые эбтээ оролго тухай хэлсээниие дүүргэхэ хэрэгые эрхилхэ генеральна комиссар болгоhон тухай декредые тунхаглаба.

◆ Киногой ажаүйлэдбэриие национализацилха тухай Чехословацка правительствын шиидхэбэри гаргаhан ушарhaa, Чехословакиин информациин министр Копецкий гэгшэ Чехословакида киногой үйлэдбэриие хүгжөөхэ ерээдүйн түлэблэлгэнүүд тухай хэблэл газетэнүүдэй түлөөлэгшэдэ мэдүүлhэн байна. Копецкиин хэлэhээр хадаа, киногой хэрэгые национализацилаад байхадань Чехословацка киногой ажаүйлэдбэри үргэнөөр хүгжэхэ аргатай болохо юм.

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—25. АТС—1.80, зам. ответ. редактора—7.89, ответ. секретаря—3.23, отделов: партийной жизни и промышленности—7.89, сельского хозяйства—6.03 писем и переводов—6.03 (2 зв); объявлений—2.64 (2 зв.).

Н—00429. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5.500.